

ודוחה הגמרא: אין הפסוק "לא תלבש שעטנז" מופנה!

שהרי הני, שני הפסוקים אודות שעטנז, מצורך צריכי, ואין אחד מהם מיותר לצורך דרשת סמוכים.

דאי כתב רחמנא רק "ובגד כלאיים שעטנז לא יעלה עליך", הוה אמינא כי כל דרך העלאה של בגד שעטנז אסר רחמנא.

ואפילו מוכרי כפות, שמוכרים בגדי כלאיים, ומניחים אותם על כתפיהם לדוגמא בעלמא, או נושאים אותם על גופם כדי להעבירם ממקום למקום, אך אינם מתכוונים להנות מחימום הבגד, אסורים להעלותם על גופם.

לכן כתב רחמנא "לא תלבש שעטנז".

ובכך שנקטה התורה לשון "לבישה", היא מלמדת שלא נאסרה כל העלאה של בגד שעטנז על הגוף, אלא רק העלאה דומיא ד"לבישה" של בגד, דאית ביה שיש בה לבישה הנאה של חימום, ולא סתם העלאה של בגד על הגוף, המשמשת רק לצורך דוגמא או לצורך נשיאת הבגד.

וכמו כן, מאידך: אי כתב רחמנא רק "לא תלבש שעטנז", הוה אמינא דוקא "לבישה"

ומבאר הגמרא את ההוכחה ואת ה"מופנה":

איבעית אימא משום דמוכה:

דאם כן, אם לא בא הכתוב ללמד מהסמיכות, לכתביה רחמנא ל"גדילים תעשה לך" גבי פרשת ציצית.

למאי הלכתא כתביה הכא?

בהכרח, כדי ללמד מסמיכות ציצית לכלאיים, שמצות עשה של ציצית דוחה לאו של כלאיים.

ואיבעית אימא, משום דמופנה:

מכדי, הרי כבר כתב "ובגד כלאים שעטנז לא יעלה עליך".

ואם כן, זה שחזר וכתב כאן "לא תלבש שעטנז" — למה לי?

שמע מינה לאפנויי.

ומהיתור של הכתוב, יש לדרוש את הסמיכות של ציצית לשעטנז שבא הכתוב ללמד שעשה דוחה לא תעשה.

התירוצים.

והסביר, שלפי שני התירוצים אם חלץ האב פקעה הזיקה, ואין לחייב עליה משום שומרת יבם של אביו. ורק אם מת אביו נחלקו אם פקעה הזיקה ושוב אינה אסורה מצד הקירבה של שומרת יבם של אביו, או שזיקת קירבתה אל אביו אינה פוקעת במיתתו, והרי היא אסורה עדיין עליו משום הקירבה אל אביו בהיותה שומרת יבם של אביו.

הגמרא לקמן בדף צז מקשה שיש לאו שלישי, של שומרת יבם של אביו, והוא לאו של "קרובת אביו".

ומתרצת, בתירוף אחד, שאמנם חייב על שלשה לאוים. ותירוף שני, שמדובר לאחר מיתת אביו, שאין היא שומרת יבם.

ובחידושי רבי נחום אור מ"ו הקשה מדוע לא העמידה הגמרא לאחר חליצה, ששוב אין היא שומרת יבם, וכן יש לעיין במה נחלקו שני